

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 3 września 2018 roku Sąd Rejonowy w B. zasądził od Z. W. na rzecz (...) Bank Spółki Akcyjnej w W. kwotę 29 131,66 zł (pkt 1), rozłożył tę sumę na 48 rat, płatnych poczynając od końca września 2018 roku, to jest 47 rat po 600 zł miesięcznie z jedną ratą w kwocie 931,66 zł (pkt 2) i zasądził od Z. W. na rzecz (...) Bank Spółki Akcyjnej w W. kwotę 382 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt 3).

Apelację od powyższego wyroku złożył powód, który zaskarżył to orzeczenie w zakresie rozstrzygnięcia z punktu 2. Skarżący podniósł zarzuty naruszenia procedury cywilnej, to jest art. 233 § 2 k.p.c. i art. 320 k.p.c.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części przez uchylenie rozstrzygnięcia o rozłożeniu sumy zasądzonej w punkcie 1. na raty, ewentualnie przez dodanie zastrzeżenia, że uchybienie terminu płatności którejkolwiek z rat powoduje wymagalność całej zasądzonej kwoty, a także o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

apelacja jest bezzasadna.

Sąd Rejonowy poczynił w sprawie prawidłowe ustalenia faktyczne, które Sąd Okręgowy przyjmuje za własne.

Trzeba podkreślić okoliczność, że stan faktyczny sprawy jest w zasadzie bezsporny, choć podniesiono wątpliwości co do podstawy dowodowej części ustaleń i zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. (w apelacji omyłkowo opisany jako art. 233 § 2 k.p.c.). Zarzut ten nie przekłada się jednak na podstawę faktyczną rozstrzygnięcia. Skarżący nie zarzuca błędów w ustaleniach faktycznych, tylko kwestionuje ocenę okoliczności faktycznych pod kątem spełnienia przesłanek do rozłożenia świadczenia na raty, a więc prawidłowości zastosowania prawa materialnego. Wprawdzie art. 320 k.p.c. umiejscowiony jest wśród przepisów postępowania, ale ma on charakter materialnoprawny, ponieważ modyfikuje treść łączącego strony stosunku cywilnoprawnego w odniesieniu do sposobu i terminu spełnienia świadczenia przez pozwanego. W tym zakresie jest konstytutywny.

Skarżący nie wykazał naruszenia art. 320 k.p.c., który w szczególnie uzasadnionych wypadkach pozwala sądowi, w ramach sędziowskiego uznania, na rozłożenie w wyroku na raty zasądzanego świadczenia. Celem tego unormowania jest umożliwienie realnego zaspokojenia wierzyciela przez dłużnika, znajdującego się w złej sytuacji ekonomicznej. Rozłożenie długu na raty ma umożliwić prawidłowe i skuteczne wyegzekwowanie go. Omawiany przepis określa szczególną regułę wyrokowania, dotyczącą przedmiotu orzekania, dającą sądowi możliwość uwzględnienia także interesów pozwanego, w zakresie czasu wykonania wyroku, a interesów powoda przez uniknięcie bezskutecznej egzekucji.

Powyższe zasady zostały prawidłowo zastosowane przez Sąd Rejonowy. Pozwana ma stałe, ale niewielkie dochody. Nie udało się jej zgromadzić majątku ani oszczędności. Dlatego nie jest możliwe jednorazowe spełnienie świadczenia. Z drugiej strony, jej dochody pozwalają na wygospodarowanie pewnej nadwyżki nad bieżące koszty utrzymania, co daje nadzieję na obsługę rat. Przy czym nie ma racji pozwany, że ustalenie sytuacji majątkowej i osobistej pozwanej musi zostać oparte na dokumentach. Bezsporne twierdzenia strony są w tym zakresie wystarczające, chociaż akurat w tym przypadku strona pozwana złożyła część dokumentacji dotyczącej dochodów i wydatków pozwanej (k. 68-72). Analiza tego materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że raty w wysokości po 600 zł miesięcznie, stanowiące prawie trzecią część miesięcznych dochodów pozwanej, są wysokie. W ten sposób Sąd I instancji zadbał o interesy wierzyciela, przeciwdziałając nadmiernemu rozdrobnieniu zasądzanego świadczenia. Wyrok zapadł więc z uwzględnieniem interesów obu stron. Nie można mówić o zarzucanym w apelacji pokrzywdzeniu skarżącego.

Nie ma także racji skarżący, że art. 320 k.p.c. można stosować z zastrzeżeniem natychmiastowej wykonalności całej zasądzonej kwoty na wypadek zaległości w regulowaniu rat. Takie oczekiwanie wierzyciela pozostaje w sprzeczności z samą istotą rozłożenia świadczenia na raty, które oznacza konstytutywne wkroczenie w treść zobowiązania dłużnika. Trzeba także pamiętać, że wyrok jest tytułem egzekucyjnym, który po zaopatrzeniu w klauzulę wykonalności podlega przymusowemu wykonaniu. Postępowanie egzekucyjne nie jest postępowaniem rozpoznawczym. Nie ma można w nim badać spełnienia przesłanek do ewentualnej korekty warunków płatności świadczenia. W postępowaniu tym w ogóle nie bada się zasadności ani wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym (art. 804 k.p.c.).

Z tych względów istniały podstawy do oddalenia apelacji w całości, o czym z mocy art. 385 k.p.c. orzeczono w sentencji rozstrzygnięcia.